

Finci so odšli iz Moskve domov po nova navodila od vlade

SPORAZUM DOSEŽEN V PRINCIPU

Moskva, 15. okt. — Finska politična in ekonomska delegacija, ki jo je poklical Stalin v Moskvo na razgovore, se je vrnila domov, da poroča o uspehih dogovorov svoji vladi in dobi nova navodila. Delegacija namreč ni imela pooblastila, da bi kaj sklenila v imenu svoje vlade. Delegacija bo poročala doma o dogovorih, nakar se bo zopet vrnila nazaj v Moskvo k nadaljnim pogajanjem.

Helsinki, Finska, 15. okt. — Finski zunanji minister je potom

Davčna liga v okraju Cuyahoga trdi, da bi Bigelow pokojninski predlog dovedel paniko

Cleveland, O. — Mark A. Copeland, predsednik Cuyahoga davčne lige, je izjavil, da bi sprejem Bigelove pokojninske predloge dovedel državo v industrijsko in ekonomsko paniko v teku šestih mesecev po sprejemu.

Naši tovarnarji in trgovci bi ne mogli tekmovali z opimi drugih držav, je rekel Copeland, "ker bi jih novi davki prisilili k višjim cenam. Taka industrijska panika bi vrgla tisoče in tisoče delavcev od dela ter bi dovedla do državne in mestnega bankrota, ker bi ponehanje trgovine in industrije ter brezposelnosti posušilo vse vre davkov."

Copeland nadalje trdi, da bi se morali takoj vpeljati novi davki in sicer najmanj 20 tiso-

Nemci bežijo iz Finske

Helsingfors, Finska, 15. okt. — Nemčija je začela z selitvijo Nemcev iz finskega glavnega mesta. V pristanišče je dospel nemški parnik, ki bo vzel na krov vse nemške državljane iz kraja, kjer bo morda v kratkem pozorišče konflikta med Rusijo in Finsko.

Stockholm, 13. okt. — Švedski kralj Gustav je povabil za 13. oktobra na sestanek predsednika Finske ter danskega in norveškega kralja. Vsi so sprejeli povabilo.

Nov grob

Včeraj jutraj je preminila v Glenville bolnišnici rojakinja Antonija Oblak, stara 73 let. Stanovalec je na 365 E. 161st St. Došla je bila iz Črnomlja, odkoder je prišla v Ameriko pred 32 leti. Tukaj ne zapuša nobenih sorodnikov. Njen soprog John je umrl meseca julija. V stari domovini zapuša sestro Terezijo Korze. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob desetih in pogrebnega zavoda Avgust F. Svetek, 478 E. 152nd St. Naj počiva v miru.

NEMCI PRETEPAJO SCHUSCHNIGGA

Paris, 14. okt. — Bivši avstrijski kancler Schuschnigg trpi v svojem zaporu v hotelu Metropole na Dunaju nečloveške muke. Do napovedi sedanje vojne so s kanclerjem še kolikor toliko človeško ravnali. Ko je pa Hitler napovedal vojno Poljski, je ukazal Schuschniggu, da izda na avstrijski narod proklamaci-

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

V Chisholmu, Minn. se je ubil v avtni nezgodi 18 letni Anton Robert Mahne, sin znanega slovenskega trgovca na Chisholmu. V Chicagu, Ill. je umrla premurska rojakinja Rose Zalig. Doma je bila iz vasi Žiški, Prekmurje. Svoje čase je bila zelo aktivna pri društvi in zlasti pri pevskem zboru "Jezero."

Na Evelethu, Minn. je umrl Andrej Merkeli, star 94 let, rojen v Kranjski gori na Gorenjskem. V Ameriko je prišel pred 50 leti. Tu zapuša ženo, tri sinove in več vnukov.

V Virginiji, Minn. je umrla Ana Peršlin, ki zapuša veliko družino. Doma je bila iz Dragatua v Beli Krajini, odkoder je prišla v Ameriko pred 37 leti. Njeno dekleško ime je bilo Pašič.

V Gary, Ind. se je ustrlil Lovro Klobučar. Malo prej sta prišla k njemu dva policaja in mu napovedala aretacijo, ker je bil avto v pijanem stanju. Rekel jima je, naj malo počakata. Odšel je v drugo sobo in kmalu zatem je počil strel. Policaja sta skočila v hišo in našla Klobučarja že mrtvega.

V Herkimu, N. Y. je truk ubil Matha Gorinska iz Little Fallsa. Njegov svak Anton Petkovšek je vodil truk, ki je zašel pod cesto, da je Math padel na tla in prišel pod kolo. Bil je na mestu mrtve.

V Shamoken, Pa. je umrla Mary Bombač iz Detroita, ki je bila tukaj na obisku pri svoji hčerki. Bila je stara 54 let, rojena Novak iz Stranske vasi pri Stični. V Ameriki je bila 38 let in zapuša družino.

V Muskegon Hts., Mich. je umrl Frank Kulovec, star 52 let, doma iz Vavte vasi pri Novem mestu. V Ameriki je bival 33 let in zapuša družino, v starem kraju pa dva brata in dve sestri. — Istotam je bil pred kratkim povožen od avtomobila Mike Staiduhar, ki se nahaja v bolnišnici.

V Walsenburg, Colo. je podlegel težkim poškodbam pri delu Joe Cuder, star 62 let, doma iz Trente nad Bovcem. Tukaj je bival 33 let in zapuša ženo in sina. V Colorado Springs, Colo. so našli v avtu ustreljeno Marie Suklje, staro 23 let. Lastnik avta je bil neki Jack Russel, katerega so pozneje našli ustreljenega v gozdu. Mož ranjke, Martin Suklje, ki je bil uposlen v bolnišnici kot hišnik, je izginil in ga policija išče.

V Rock Springs, Wyo. je umrl Josip Suštar, star 61 let in doma iz Ostrega vrha nad Skofjo Loko. Zapuša družino.

V Hoboken, N. J. je umrla Angela Suhadolec, stara 42 let. Doma je bila iz Loke pri Mengšu.

Opeljane v bolnišnico

Svetkova ambulanca je odpeljala sledeče naše rojakinje v bolnišnico: Mrs. Emily Erdelich, 1154 E. 148th St. je bila odpeljana v Huron Rd. bolnišnico. Mrs. Frances Stearns, 18213 East Park Drive, je bila odpeljana v Glenville bolnišnico. Vsem želimo, da bi se kmalu z ljubim zdravjem vrnilo domov.

Asesment

Danes zvečer med 6 in 7 uro se bo nahajala tajnica društva št. 162 KSKJ v dvorani stare šole sv. Vida, kjer lahko poravnate svoj asesment.

800 angleških mornarjev utonilo

BOJNO LETALO JE OSTRASILO BERLIN

Berlin, 15. okt. — Topovi za obrambo proti zračnim napadom so bili danes dvakrat v akciji in sicer prvič ob 9:30 zvečer in drugič eno uro pozneje, ko je letelo nad mestom letalo, katerega pa radi višine niso mogli spoznati. Meščani so naenkrat zaslišali streljanje topov, nakar je vlada naznanila, da se je streljalo na skrivnostno letalo.

Nemci trdijo, da je bilo to angleško letalo, ki je šlo na poizvedovanje, toda v Londonu zanikajo, da bi bilo to angleško letalo. V Berlinu pričakujejo angleških zračnih napadov v kratkem, ker so Angličje zavrnili Hitlerjeve mirovne pogoje in ker je Chamberlain izjavil, da se bodo borili do konca.

Senat živahno razpravlja o Lindberghovem govoru

Washington, D. C. 14. okt. — Radijski govor polkovnika Lindberga v petek večer je izzval živahne komentarje v Washingtonu. Lindbergh je v glavnem govoril, da Zed. države ne bi smele prodajati orožja za napad, ampak samo za obrambo.

Na Lindberghov govor je komentiral senator Pittman, da da je to samo več poguma ideji za totalitarno vlado in da Lindbergh zahteva brutalno polasčanje tuje lastnine potom vojne ali razdejane potom vojne.

Nekateri senatorji so se vprašali, kdo bo razločeval med orožjem za napad in orožjem za obrambo, ker orožje je orožje, pa naj se ga rabi v to ali ono svrhu. Senator Pittman je dalje rekel, da polkovnik Lindbergh trdi v svojem govoru, da sedanja nevtralna postava škodi Angliji in Franciji in če se nevrtralna postava spremeni, bo to v korist obojema državam. Polkovnik pa v istem času ne vidi, da sedanja postava koristi Nemčiji, Italiji in Rusiji, je rekel Pittman.

NADŠKOFIJA V WASHINGTONU

Washington, D. C. — Iz Rima je prišlo sporočilo, da se v Washingtonu ustanovi nadškofija, ki bo obsegala ves District of Columbia. Cerkev sv. Matevža v Washingtonu bo postala katedrala nove nadškofije. To je ena najlepših cerkev v Zed. državah. Ta nadškofija bo na isti stopnji kot ona v Baltimore in Most Rev. Michael J. Curley je tako postal nadškof baltimorski in washingtonski. V distriktu Columbia je 34 katoliških cerkev.

Važna seja

Seja mladinskega zbora SDD, Waterloo Rd. se vrši danes zvečer in sicer je seja članov ob šestih, seja staršev pa ob 7:30.

Seja Zadruga

Danes zvečer se vrši seja direktorija Zadruga zveze, jutri zvečer je pa seja ženskega odseka.

Iz onstran morja

Mamie Perše iz Schaefer Ave. pošilja vsem prijateljicam lepe pozdrave iz Sušaka, Trtsa in Cerkvenice.

Zvezda za vsako ceno

New York. — 16 letna Helen Kawalek hoče biti gledališka zvezda, ali pa umreti. Iz Bayonne, N. J. je pobegnula v New York, oče in brat pa za njo. Dekle je stopilo k oknu nekega hotela in grozilo, da bo skočilo na tla, če je ne pustita v miru. Pa je šel ognjegaš Oliver v eno nadstropje višje, se privezal na vrh in se naglo spustil do dekleta ter ga prijel. Dekle je grizlo, zmerjalo, brčalo, pa ni nič pomagalo. Oba so spustili na tla, kjer je potem prevzel oče komando.

Nemci se pripravljajo za splošen napad na zapadni fronti

Paris, 15. okt. — Francosko armadno poveljstvo poroča, da so bile sovražne patrulje precej aktivne zapadno od Saara in južno od Zweibruckena, toda so bile vselej vrzene nazaj.

Doznalo se je tudi, da so postavili za Hitlerja glavni stan v Aachenu na belgijski fronti. Poročila ne povedo, če je Hitler že na fronti ali ne, toda vse kaže, da se Nemčija pripravlja za dolgo pričakovano ofenzivo.

Francozi so iz previdnosti poglani v zrak tri železniške mostove čez reko Reno, da se zavarujejo za nenadni nemški napad.

Državljska šola

V javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. se vrši vsak ponedeljek in četrtek zvečer pouk o ameriškem državljanstvu pod vodstvom Mr. Geo. Greena, ravnatelja Citizens biroja, učitelj pa je Mr. Abele. Poprečna udeležba učencev in učenek pri vsakem pouku je 150 in vsak teden se jih vpiše kakih 12 novih. Vsak tešči napravi izkušnje trije ali štiri, ki potem lahko vložijo prošnje za državljanski papir.

Od vseh krajev mesta prihajajo v to šolo. Največ jih je iz st. clairske okolice so pa tudi iz bolj oddaljenih krajev, tako deset iz Newburgha, dva iz Euclida in dva iz Corletta. Starost učenecv in učenek je vse od 21 do 77 let. 26 raznih narodnosti je v šoli, a polovica teh je Slovencev. Učitelj je jako priazen in zmožen in vsakemu rad pomaga pri pouku. Kdor bi rad postal državljan, naj se vpiše v to šolo, ki je ena najboljših v mestu. Vse druge informacije dobite v uredništvu Ameriške Domovine, kjer vam tudi spišemo prošnje za prvi in drugi državljanski papir in damo vsakojaka pojasnila.

BOJKOT, ČE SO CENE VISOKE

Washington, D. C. — Mrs. Franklin Roosevelt svetuje ameriškim gospodinjim, naj bojkotirajo vsa živila, katerih cene so pretirano visoke.

Cleveland raste

Prebivalstvo Greater Clevelanda je sedaj 1,238,347 glasom Cleveland City Directory, ki je v soboto izdala svojo 68. knjigo z imeni in naslovi vsega mestnega prebivalstva.

Nemška podmornica je torpedirala angleško bojno ladjo Royal Oak z 1,200 častniki in moštvom

TRI NADALJNE LADJE POTOPLJENE

LONDON, 14. okt. — Admiraliteta danes poroča, da je bila torpedirana bojna ladja Royal Oak, ki je imela 29,150 tonaže in 1,200 mož posadke. Ladjo je potopila neka nemška podmornica. Koliko mornarjev je pri tem izgubilo življenje, se še ne ve natančno, toda sodi se, da jih je utonilo najmanj 800

Vlada bo izdala ogromne vsote za obrambo dežele

Washington, D. C. — Vlada se pripravljala, da predloži kongresu v odobritev ogromno vsoto \$4,000,000,000 v letu 1940-1941 za armado in mornarico. Ta vsota je še enkrat toliko, kot se je potrošilo letos za armado.

Predsednik Roosevelt ter armadno in mornariško poveljstvo bo dokazovalo potrebo te vsote vzpričo evropske vojne, ki bo v polnem razmahu prihodnjega januarja. Neka visoka vojaška osebnost je izjavila, da se bo porabilo milijone za obrambo in niti en cent za napad. S tem geslom bo šla vlada pred narod, da ga prepriča o potrebi izdatkov za obrambo dežele.

Vsota se bo rabila za nova letala, dve novi bojni ladji, osem rušilcev in štiri do osem križark.

NEMCIJA IZNAŠLA STRAŠNEJO BOMBO

Boston. — Vincen Shean, časnikar in pisatelj, trdi, da je Nemčija iznašala nove vrste bombe, ki ima še strašnejšo moč kot dosedanje. Kadar bodo začeli Nemci rabiti te bombe, bo postala vojna v resnici prava grozota. In takrat ameriški narod ne bo mogel mirno gledati, kako se uničuje Evropa, je rekel Shean. Rekel je tudi, da bo po njegovem mnenju trajala vojna od osem do deset let, ker bo Rusija vodila svojo politiko tako, da se bo vojna podaljšala, ne pa skrajšala.

NA SMRT PRESTRAŠEN

Fulton, Mo. — Raymond Soukup, 26 letni farmar, je ponotičil lomil koruzo, ker je bilo ponevje prevročje. Njiva je bila v bližini pokopališča. Pa se spravi nekaj njegovih prijateljev na pokopališče, se ogrne z rjuhami in plane proti farmarju. Ta zbeži na vso sapo in ko so ga nekaj ur pozneje dobili skritega v grmovju, so videli, da je zblaznel od strahu. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu zatem umrl.

NORVEŠKI PARNIK DOSPEL V MESTO

V soboto je dospel v clevelandsko pristanišče norveški tovorni parnik Havtor, ki se je zasedral koncem 54. ceste. Pripeljal je časopisni papir za tukajšnje tiskarne. Kapitan Torstein Algrim je pripovedoval, kako se je parnik izognil minam, ki so položene v morju med Švedsko in Dansko

To je bila druga velika nemška zmaga na morju. Prva je bila, ko je nemška podmornica potopila angleškega nosilca aeroplanov Courageous 17. septembra z izgubo 578 mož posadke.

Royal Oak je bila najstarejša angleška bojna ladja in so jo smatrali za plavajočo trdnjavo, ki se je sploh ne more potopiti.

Podrobnosti o tej veliki katastrofi še niso znane.

V istem času pa poroča angleško mornariško poveljstvo, da so angleške bojne ladje potopile tri nemške podmornice. Francosko poveljstvo pa poroča, da je zavezniško bojno brodogeje potopilo do danes že 18 nemških podmornic in več drugih napadlo, o katerih usodi ni znano.

S potopljeno bojno ladjo Royal Oak je šlo na dno morja v sedanji vojni že 60-ladij vseh narodnosti, 22 od teh angleških, pri čemer je izgubilo 774 mornarjev življenje, ne vseh teh, ki so utonili z Royal Oak.

London, 15. okt. — V petek in soboto so nemške podmornice potopile tri nadaljne zavezniške ladje in sicer dve francoski in eno angleško. Pri tem je izgubilo življenje najmanj 15 mornarjev, več kot 30 jih je bilo pa ranjenih, ko so nemške podmornice streljale na rešilne čolne. Angleške bojne ladje so rešile potnike in posadko potopljenih ladij.

Bitka za kokoši

Philip Marx, 3473 E. 118. St. je bil že trikrat oproščen na sodniji, ko je bil zatočen, da ima v mestnih mejah kokoši, kar je proti mestni postavi. Mestna postava prepoveduje imeti več kot 25 kokoši in ne smejo biti bližje kot 50 čevljev od hiše. Priče so povedale, da ima Marx včasih po 75 kokoši in da so bližje hiše kot 50 čevljev. Kljub temu ga noben sodnik ne obsodi.

Nova češka zveza

Včeraj so Čehi zborovali v dvorani na 4939 Broadway in organizirali Češko narodno zvezo, ki ima 130.000 članov. Čehi skušajo dobiti v eno samo organizacijo vse posamezne zveze, klube in društva. Navzočih je bilo 111 delegatov iz vseh krajev države Ohio. James Svoboda je bil izvoljen predsednikom te nove zveze.

Mrzleje!

Vremenski prerok sporoča, da bo padel danes toplomer na 39 stopinj, medtem ko je kazal večeraj med 47 in 53.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

-83

No. 241, Mon., Oct. 16, 1939

Najprej skrbimo zase

Kakor se je vnela zdaj po vsej deželi debata, če naj prodajamo orožje in municijo vojskujočim državam ali ne, bi človek mislil, da so Zed. države ena sama velika izdelovalnica orožja, da so v naših pristaniščih ogromna skladišča, do vrha napolnjena z municijo, ki samo čaka, da pride kdo ponjo. Človek bi mislil, da naša industrija dela noč in dan samo orožje in da kupiči krogle in topove, kar vse samo čaka, da bo kongres Zed. držav odločil, če se sme to prodajati ali ne.

Toda naša industrijska središča niso kake škodove ali Kruppove tovarne. Pa tudi ne nameravajo postati. Evropske tovarne so zadnjih dvajset let izdelovale večinoma samo orožje in municijo, medtem ko so tovarne v Zed. državah izdelovale večinoma take predmete, ki jih človek potrebuje za vsakdanje življenje in ne za vojno.

Res so gotove vrste orožja in municije, ki bi jih mi lahko izdelali na kratka naročila in v gotovih količinah za izvoz, toda ne verjamemo, da bi to lahko delali v takem številu, da bi to odločilo usodo Evrope.

V Evropi bo vojna ali mir, kakor se bo to zdelo prav in primerno evropskim diplomatom, pa če evropske države že dobijo orožje v naši deželi ali ne. Kvečjem, bi bila vojna hitreje končana, če bi imela ta ali ona vojskujoča država več orožja in municije. Če pa tega ne bo dobila, se bo bojevala s tem, kar more sama izdelati, pa zato vojne ne bo prej konec, ampak se bo še podaljšala.

Vse te debate v deželi, če bomo vrgli na trg municijo in orožje, bi se morale umakniti misli, da so naša skladišča polna bombaža in žita in da je treba gledati predvsem, da se to spravi na trg. Tisti, ki vpijejo, da naj se izoliramo, da nas ne briga ne Evropa ne ostali svet, bi morali pomisliti, da Zed. države ne smejo postaviti visokega zidu okrog sebe. Mi moramo imeti za naše izdelke svetovni trg na razpolago, ali pa bo naša industrija ustavila kolesje.

V tistem se gotovo vsak strinja, ne da bi bilo treba dati zadovo na splošno glasovanje, da Zed. države ne bodo šle in ne smejo iti z vojaštvom čez morje. Mislimo tudi, da je o tem vsa Evropa dobro prepričana in nas ne bo skušala izbiti čez lužo. S tem pa se ni rečeno, da ne smemo svojih izdelkov prodajati, če so kupci tukaj in če pridejo kupci z denarjem.

V kolikor pa naša industrija lahko izdeluje orožje in municijo, pa komaj zadostuje za našo armado, ki bo pa postala, kot pravi Roosevelt, vedno večja. V prvi vrsti mora industrija skrbeti, da ima naša armada dovolj orožja in municije za obrambo naše dežele in šele kar bi mogli izdelati več, bi bilo napredaj. Naši generali in admirali pa že sedaj tožijo, da nimamo dovolj orožja in municije za svojo lastno obrambo.

Torej če bomo prodajali orožje in municijo, tega ne bo toliko, da bi bilo vredno tolike in tako ostre debate v senatu, po radiu in po časopisu.

Sužnji socializma

Ob vsaki vojni jo udari civilizacija po temni poti barbarizma. Vojna uničuje lastnino, silo moča, ustavi napredek kulture, vse to na račun civilizacije. Toda okoliščine, ki obdajajo sedanjo vojno kažejo na nov in strašen proces. V prejšnjih časih, ko je bila glavna skrb preživljanje armade, so korakali mladeniči in mladi moške na fronto, dečki, starci in ženske so pa obdelovali polje. Ta vojna je pa tekmovalje mehaničnih sil, ki jih izdeluje moderna industrija. V tej vojni bo zmaga ona stran, ki bo najdalje vzdržala svoj industrijski sistem. Ženske, starci in dečki ne morejo obratovati industrije. Tako vidimo zdaj v Nemčiji maso drugih narodnosti, ki obratujejo industrijo in obdelujejo polja.

Nemci so vpregli s prisilnim delom židovsko prebivalstvo. Zdaj so na tem, da prisilijo k delu tisoče Poljakov in tako ne bo dolgo, ko bomo pričali, kako bo polovica poljskega prebivalstva in velik del Čehov in Slovkov na stopnji, ki se ne bo ločila od srednjeveškega suženjstva. Ti moderni sužnji ne bodo imeli besede, kje bodo delali in kaj bodo delali. Tudi nemški delavec nima dosti svobode, toda on je vsaj Nemec in kot tak spada v razred ljudi, ki imajo pravico biti pod soncem. Za delavce poljske, češke in židovske narodnosti pa pod Nemčijo ni nobene bodočnosti.

To je delo nemškega narodnega socializma.

Kar bo čistokrvnih Nemcev, ti bodo vojaški razred, ki bo sedel na vratu milijonov prebivalstva v nemških mejah, ki niso Nemci in katerih stališče ne bo drugače kot suženjstvo. Revolucij ne bo, ker bo vojaški razred premočan in ki bo edini imel orožje.

Če bo v sedanji vojni Nemčija premagana bo edina možnost, da do takih razmer ne bo prišlo. Lahko se pa tudi zgodi, da bo s porazom Nemčije izgubil svojo glavo samo nemški narodni socializem in njegovo mesto bo zavzel komunizem. Za delavca in kmeta je pa čisto vseeno, če mu sedi na vratu diktatura narodnega socializma, ali diktatura ruskega komunizma.

Najbolj kruta ironija v vsej zgodovini je porod socializma in komunizma, ki sta se rodila z izgovorom, da bosta osvobodila delavca okovov, pa sta ravno ta dva rdeča izrodka ustvarila novo suženjstvo, o katerem smo mislili, da je izginilo z srednjim vekom. Nikjer na svetu nima človek tako malo pravice in svobode kot ravno v Rusiji in Nemčiji.

In ker imata socializem in komunizem iste cilje, se vozita pod pazduho čez meje in hlatasta na levo in desno po novih sužnjih, da si bosta ustvarila imperij, kjer bodo stari rimski "mlini pod zemljo" prava nebesa.

BESEDA IZ NARODA

OB 25 LETNICI

Lepa je doba pet in dvajset let. Pa naj bo to v družinskem ali pa v društvenem življenju. Še lepša in bolj pomembna je pa doba pet in dvajsetletnega delovanja na kulturnem polju.

In pevsko društvo Zvon lahko s ponosom zre na svojo preteklost in na svoje delo, katerega je vršil svojih 25 let za obstoj slovenske pesmi in kulture splošno v naši novi domovini.

Da se je ustanovilo pevsko društvo Zvon pred 25 leti, naj tukaj častno navedemo imena oseb, ki so to idejo sprožile. Ti so bili: Joseph Blatnik, Martin Martinšek in Andrew Zagar. Slednji ni več med živimi. Kot dobrega člana, pevec-basista Andreja Zagarja težko pogrešamo. Vsem, ki smo poznali priljubljenega rojaka, nam bo ostal v lepem in trajnem spominu. Bil je vedno aktiven pri Zvonu kot večletni predsednik in tajnik. Bil je fin pevec in skrben delavec pri društvu Zvon. Čast mu!

Takoj po organiziranju pevskega zbora, kot Zvonov zapisnik izkazuje, se je pa tudi ustanovilo podporno društvo pod imenom "Slovensko pevsko podporno društvo Zvon." Prva seja je bila sklicana na 6. decembra 1914.

Prvi izvoljeni odborniki so bili: Joseph Blatnik predsednik, Matt Zakrajšek tajnik, Frank Vrček blagajnik, Joseph Hribar zapisnikar; v nadzorni odbor pa: Martin Martinšek, Louis Rozman in Joseph Miklič.

S tem, da se je pri Zvonu ustanovilo tudi podporno društvo, se je s tem postavilo trdna tla namenjeni ideji — za gojitev in vzdrževanje slovenske pesmi. Smelo trdimo, da brez dobrega in zavednega podpornega članstva, bi pevski zbor težko obstal in tako lepo nepretrpoma svojih 25 let deloval na polju, za katerega je bil ustanovljen — za gojitev slovenske pesmi.

In danes, ob naši 25 letnici, lahko s ponosom zremo na naše skupno delovanje kot pevec in podporni člani. Med člani je vedno vladal lep sporazum, ker so se člani vedno zavedali svojih dolžnosti.

Pri vseh pripravah in posvetovanjih ob začetku društva Zvon je bil soudeležen Mr. Primož Kogoj. V vseh zadevah, tika jočih se petja, so se peveci vedno obračali za nasvete na Mr. Primož Kogoj. In po navetu Mr. Kogoj je Zvon dobil prvega pevovodjo v osebi Mr. Alberta Kolbezna, ki je Zvonove pevece podučeval nekako dve leti. Ker je bil pa Mr. Kolbez bolj rahlega zdravja, je bil primoran to delo opustiti.

Tako je Zvon dobil drugega pevovodjo v osebi Mr. Peter Simčiča, ki je poučeval Zvon nadaljnji dve leti. Ker je pa slučaj nanesel, da je bil Zvon zopet brez stalnega pevovodje, so se peveci obrnili na Mr. Primož Kogoj ponovno za nasvet. Mr. Kogoj je videl, da Zvon potrebuje pevovodjo, je pa sam prevzel to delo in poučeval Zvon dolgih petnajst let in sicer od 1919 do začetka leta 1934.

Ravno leta 1934, ko se je Zvon pripravljal na proslavo 20 letnice obstoja, smo peveci izgubili svojega dolgoletnega pevovodjo Primoža Kogoj, ki

je podal resignacijo. Kaj smo hoteli pa zdaj? No, nič drugega kot novega pevovodjo, ki bi nas pripravil za našo proslavo 20 letnice. Danes se lahko srečnega štejemo, da smo dobili pevovodjo v osebi našega pesnika in izvrstnega pevovodjo, g. Ivana Zorman. Tako smo v resnici lepo proslavili našo dvajsetletnico z lepo zamišljenim pevskim programom pod vodstvom g. Ivana Zorman. Pod njegovim vodstvom smo v petju lepo napredovali. Tako tudi danes proslavljamo pod njegovim vodstvom našo 25 letnico.

Takoj po ustanovitvi društva Zvon je postal zbor leta 1915 član Jugoslovanske pevske zveze in leta 1917 nastopil pod vodstvom Mr. Peter Simčiča v gledišču Colonial v Clevelandu, leta 1920 pod vodstvom Mr. Kogoj pa v Youngstownu.

Poleg številnih nastopov pri drugih prireditvah in veselicah, je Zvon priredil leta 1920 svoj prvi koncert in to ob priliki proslave petletnice svojega obstanka v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti. To je bila prva prireditev po otvoritvi novo zgrajenega narodnega doma v Newburghu.

Ko smo tako prišli do cilja, da se je postavil v naselbini Slovenski narodni dom, je imel Zvon svoje redne prireditve, po dva koncerta na leto, v spomladanskem in jesenskem času. Nadalje se je društvo Zvon udeleževalo tudi pri dramatikah in priredilo več iger pod režiserstvom g. Martina Rakarja, ki je, resnici na ljubo povedano, resnično veliko storil za društvo Zvon. Kajti veliko se je Mr. Rakar trudil za napredek pri Zvonu, za kar smo mu hvaležni.

V letu 1920, ko je pristopil k Zvonu Mr. Rakar, se je pod njegovim vodstvom vzdrževal tudi mladinski zbor-naraščaj, ki se je pozneje pridružil odraslemu zboru.

Zraven številnih kulturnih prireditev, je društvo Zvon prirejalo tudi takozvane vrtno veselice - piknike v prosti naravi. Lahko rečemo, da so bile te veselice vedno od cenjenega občinstva lepo obiskane, kjer je imelo občinstvo tudi veliko užitka in zabave. Kajti Zvonarji smo znali vedno dobro postreči svojim gostom in jih razveseliti z lepo slovensko pesmijo.

Kot slovenski pevski zbor, ki je bil ustanovljen na narodni podlagi in bil tako odvisen od slovenskega naroda, so se peveci Zvona tudi zavedali svoje narodne dolžnosti. In danes, ob naši 25 letnici, lahko trdimo, da smo se skoro na vsako povabilo z veseljem odzvali in udeležili. Lahko rečemo, da so bila ta vabila številna. Marsikatera prireditev ne bi bila tako srečana in uspešna, ako bi ne bilo pomoči od strani pevskega društva Zvon.

Ob naši 25 letnici tudi lahko povemo in to lahko pove tudi vsak pevec in pevka, da nam tla niso bila z rožicami posuta. Veliko truda in poštrevanosti je bilo treba od strani pevcev pri delu za obstoj slovenske pesmi.

Naj bodo na tem mestu navedena imena pevcev in pevk, ki so se udeleževali in trudili ter pripomogli za boljši obstoj društva Zvon: Andrej Režin, Zvonov večletni predsednik, Joseph Blatnik, Anton Gorenc,

Anton Železnik, in Mike Fabjančič. Ti so bili ustanovniki Zvona in so še danes aktivni peveci pri zboru. Enako tudi zaslužni Martin Martinšek in njegova žena Mary.

Nadaljnji peveci in pevke, iz katerih obstoja pevski zbor Zvon ob 25 letnici so: Agnes Žagar, ki se posebno odlikuje s svojim srebrno donečim glasom-sopranom in vneta delavka pri Zvonu. Nadalje Mary Skebe, Josephine Sever (Vrček), Jennie Hočevar, Mary Debelak, Josephine Meljač, Albina Kodeh, Helen Hočevar, Mary Zaitz, Mary Gregorič, Mary Bobnar, Mary Grozdanič, Frances Schempp (Jan), Eleanor Vrček, Emma Urbančič, Rose Meljač, Julia Cesek, Albina Vrček, Frances Jernejčič, Anna Režin, Anna Boldin, Steffie Zaitz, Jennie Cermelj.

Mike Plute, Rudolph Žagar, John Vatovec st., Anton Zidar, Alphones Kordan, Ludvik Vrček, Frank Lark, Emery Kordan, Anton Meljač, Albert Vrček, Gregor Skebe, Andrew Hočevar, Frank Tomšič, Joseph Hrovat, Andrew Režin ml., John Vatovec ml. in Sylvester Paulin.

In danes ob naši 25 letnici, je pohvalno to, da imamo pri zboru lepo število mladih moči, kar znači, da se tudi naša mladina zanima za našo lepo slovensko pesem. In želja je, da bi to zanimanje od strani naše mladine tudi za nadalje še ostalo.

Napisati bi se dalo še mnogo, omenilo lahko mnogo za slug ene ali druge osebe ob naši 25 letnici, toda to ni tako važno kot je važno završeno delo in pa bodočnost. Z vztrajnostjo in nesebičnostjo lahko še dolgo živi naša mila slovenska pesem, kar naj bo naš cilj in naše geslo.

Za društvo Zvon:
Sylvester Paulin.

Iz Girarda

Da ne boste mislili, da smo v Girardu vsi pomrli, ali da smo mogoče že vsi na "fronti" v Evropi. Večkrat me katera vpraša, kaj je z Girardom, da ni nobene glasbe.

Pred časom se je pisalo, kar na vse pomaganje, zdaj je pa kar vse prenehalo. To vse naredijo volitve, saj veste stranke in politika. Pisalo se je, kar na koše med nam Slovenci, vsak bi rad užugal svojega nasprotnika, pa naj bo prav ali ne in radi tega pride največ sovraštva med nami.

Sedaj bo malo več prostora v naših listih, ko so prve volitve minile in se je borba malce polegla. Kdo bo župan se ne ve, ne tam in ne pri nas v Girardu, eden bo gotovo, kakor je razvidno iz naših listov.

Sliši se, da bo tudi volitev za "šerife", to bomo imeli zopet zabave.

Girardske ženske so me vprašale: "Ali veš John, zakaj ni Jaka več v Girard?" Povedal sem jim, da je bil v bolnišnici in se je večkrat menil, da prva pot, ko pride zopet na svobodo, pride v Girard. No zdaj je pa še Mr. Pirc umrl, je pa tako zaposlen, da mu ni mogoče nikamor, ampak mi je obljubil, da ob prvi priliki, kadar bomo imeli kaj primernega in brez politike, da naj mu pišem in bo gotovo prišel, pa tudi svojo soprogo bo pripeljal s seboj.

Najboljši čas za to bo 28. oktobra, ko bomo priredili tukaj vinsko trgatve in sicer Moška in ženska zveza skupaj. Jaka je bil že enkrat pri nas, ko smo imeli vinsko trgatve in tudi več prijateljev je bil pripeljal s seboj, tako, da smo se imeli precej dobro, več o tem ne bom pisal kakor je bilo. Jaka sedaj že ve, da bo vinska trgatve v soboto 28. oktobra, ki bo res nekaj imenitnega. Saj sam ve, da so naša dekleta zelo ponosna na to in pro-

gram bo zelo bogat.

Tudi zgoncev ne bo manjkalo nobenemu in tudi vseh drugih dobrih stvari bo na razpolago. Omeniti moram, da bo orkester prvovrsten, kajti kapelnik istega je pravi Jugoslovian, kakor mi je sam povedal.

Kako pa je kaj v drugih naselbinah kjer imate ženske že svoja društva, dajte no malo pocukaj in nagovarjat, da ustanovijo tudi podružnice Slovenske moške zveze. Poglejte, tukaj pri nas imamo že drugo skupno prireditev. Pridite k nam v soboto 28. oktobra in boste videli kako se bomo imeli.

Prepričan sem, da se vam bo dopadlo in boste takoj zato, da se tudi pri vas ustanovi podružnica Slovenske moške zveze. Sam malo truda je treba pa je mirna Bosna. Kar pišite v glavni urad v Barberton, Ohio. Tam vam bodo prav z veseljem postregli. Mr. Frank Udovich na 133 — 22nd St., Barberton, O. On vam bo dal vsa pojasnila in še z veseljem.

Torej vinska trgatve Moške in ženske zveze se vrši v soboto 28. oktobra v Slovenskem domu v Girardu. Vabljeni ste o blizbi in daleč pa ne samo člani teh Zvez, ampak tudi vsi ostali rojaki in prijatelji. Pridite, z veseljem vas bomo sprejeli in postregli vam bomo, da boste zadovoljni. Torej na svidenje!

John Anžiček.

Ko čitam dopise

Ko tako pazno zasledujem vse dopise, se mi nekateri v resnici dopadejo, ker vidim, da so še ljudje, ki povedo resnico.

Pred par dnevi je pisala Mrs. Mary Smit. Prečitala sem njen dopis, povedala je resnico in mislim, da nas je dosti mater, ki se strinjamo z njo.

Pisal je tudi Mr. Joseph Zelle, on je napisal tako popravec in podučljivo in samo želeli bi bilo, da bi si narod kaj zapomnil od tega. Več sem jih že slišala, ko so rekli, da takih mož bi mi potrebovali še več, ki nam povedo resnico brez prikripanja.

Prav je povedala Mrs. Smit, ko je rekla, da kdor hoče vojsko, naj kar gredo in naj se bijejo. Samo to je škoda, ker kaj takega ne bodo naredili, ampak se bodo skrili v zaledju, da ne bodo mogle krogle do njih, zato pa bodo s toliko večjo korajžjo potiskali v osredje naše sinove. Kadar mladi fantje potrebujejo dela tedaj jih na vidijo, a za vojsko pa bi naj bili prvi.

Vidi se, da dela ni dosti nikjer, posebno pa še vem, da v Minnesoti je nebroj fantov, ki so že po 23 let stari ali tudi več, pa ni dela za njih. Do 23. leta jih nekateri še vzamajo v CCC kempe in če je pa starejši, pa že ne more tja. Dela po tovarnah pa tudi ni. Le s težavo kateri vjame po par dni na mesec. Fant, ki ima 50c za v soboto večer, se že lahko postavi, če mu jih more dati. In to kar sem napisala je prava resnica, ker sem se sama prepričala.

Torej zdaj, če se zapletemo v kakšno vojno, bodo morali pa ti reveži prvi notri, da bodo poslani prelivati kri za kosček zemlje, za katerega se preganjajo v Evropi.

Popolnoma nič ne bi rekla, če bi bila Amerika napadena, razume se, da morajo nastopiti in jo braniti, vsaj tako smo se učili, ko smo hodili v šolo za državljski papir. Takrat so tudi rekli, da če bi bila ta dežela napadena, da jo moramo braniti niso pa ničesar omenili, da tudi stari kraj. Sedaj jih pa hočejo kar po sili pognati tja čez morje. Seveda, saj ti naši klici ne bodo nič pomagali, ker odločile bodo druge glave in kakor se jim bo dopadlo, tako bodo pa naredili, brez nas!

Od naše strani ne bo dosti ali pa nič pomagalo, pa naj se jokamo ali pa prosimo. Še mnogo bi lahko napisala, pa naj ostane

malo prostora še za koga drugega in nja se še drugi oglašijo in povejo svoje misli. Pozdrav,
Frances Tanko

NAJSAMOTNEJSI OTOK V ATLANTSKE OCEANU

Daleč v Atlantskem oceanu, trideset milj od irske obali, leži otok Aran. Prebivalci otoka so ribiči od pamtiveka in so znani kot drzni in izkušeni mornarji, poleg tega pa so globoko verni, v tradiciji živo povezan s preteklostjo svojega rodu. Rod za rodom se neprestano bori z divjimi elementi oceana, da se preživi. Tako živ sami svoje življenje daleč od sveta, svetu skoraj neznani.

Pred kratkim je eden irskih škofov šel na tridnevno potovanje po tem otoku, da bi posvetil cerkev, ki so si jo prebivalci otoka sami pozidali. Stavbeni material so dobili na dobili na otoku samem; skalnate sklade in ilovico. Može so dan za dnem po končanem ribolovu na hrbtih prenašali težke skale, da je počasi zrastle iz tal novi zid—božji hram otoka.

Škof Walsh, ki se je odpeljal na ta otok, se je odpeljal do samega otoka skozi suhe zemlje sredi morja z motornim čolnom. Toda čoln zaradi močne oseke ni mogel pristati. Zadnji kosček potoja je moral škof opraviiti v lahkem čolničku. Naproti mu je prišlo 30 čolnov, ki so bili vsi slovesno okrašeni. Po končanem obredu posvetitve cerkve je bila na otoku tudi—sv. birma, prva po letu 1880, ki jo pomnijo le še najstarejši otočani, vsi ostali prebivalci pa so prvič v življenju videli, kako se deli zakrament sv. birme.

IZ PRIMORJA

—Pod orožje so bili iz previdnostnih razlogov poklicani letnika 1903. in 1918. Vpoklicani se morajo zglasti pri svojih vojaških poveljstvih do 3. septembra. S temi vpoklici ima sedaj naša italijanska armada pod orožjem šest letnikov in še nekaj odstotkov specialistov, ki pripadajo raznim letnikom. Mornarica in letalstvo sta od 21. avgusta sem skoraj polnoštevilno v vojaški službi. Milica je vpoklicala 25 bataljonov. Za družine vpoklicanih so od 1. septembra naprej določene sledeče povišane podpore: za ženo dnevno 6 lir, za vsakega otroka dnevno 2 liri.

—Bazovica. 17-letnega voznika Josipa Dodiča je okradel tat Emilij Gorgini med potjo, ko se je vračal domov z izkupičkom drv. Pred sodiščem je bil tat kaznovan na 6 mesecev zapora.

—Čepovan. Ker sta zvišala ceno jestrinam, sta bila kaznovana trgovca Dionizij Šavli in Salvatore Sanfilippo. Prodajala sta kavo, ko je bilo še dovoljeno, po višji ceni, kakor je predpisano v deželenem ceniku.

—Šmartno pri Kojskem. V težkem stanju so pripeljali v bolnišnico Ivana Sulina iz Gorenjege. Ker je v nezvesti, ni mogel povedati, kdo ga je ranil.

Če verjamele al' pa ne

Pred par tedni sta se vozila dva agenta po North Carolini. Na neki gasolinski postaji sta vprašala, kako se imenuje prvo mesto, do katerega bosta privozila.

"Prvo mesto, kakih 50 milj od tukaj, je Varšava, (Warsaw) jima pove ta."

Pa se odpeljeta naprej. Naenkrat eden agentov pocukne drugega za rokav rekoč: "Ti, obrni nazaj!"

"Zakaj pa?" vpraša drugi.

"Zato, ker sem prav včeraj bral, da Nemci bombardirajo Varšavo in jaz ne bom nesel svojega nosu tje."

WINNETOU

Po nemškem tiskarju K. Maya

Sicer pa v našem slučaju zalezovanje ne bo tako reč. Seveda, če bi bilo treba zalezovati indijanskega poglavarja, bi si dobro premislil, preden bi ga vzel s seboj. Pa kukluksarji niso Indijanci! In tu ni nobenega pravega prerijskega lovca ni med njimi. Prerijski lovci so prepošteni, da bi šli med lopovske kukuksarje. Tule ljudje, ki nas zunaj čakajo, so čisto navadni pretepači in kričarji, ni se bati, da bi bili šolani v westmanskimi umetnostih, najmanj pa da bi bila njihova ušesa preostra. In če bi se tudi kaj zgodilo, bo Old Death koj na mestu. Pravim, da pojde z menoj, in šel bo.

Torej pojdite, sir! Vadite se lahko v zalezovanju. Pa pustite sombrero v sobi, kakor sem tudi jaz svojega pustil. Svetel je, izdal bi vas. Porinite si lase na čelo in si zapnite ovrtnik do brade, da bo obraz kar moč zakrit! In vedno se držite za me-noj! In če to smete storiti, kar storim jaz ali kar vam na ročim. Rad bi poznal tistega kluksa ali kleksa, ki bi naju opazil!

Nihče ni več ugovarjal, šli smo.

Lange nama je rahlo in previdno odprl vrata na dvorišče in jih za nama zaklenil. Zunaj je Old Death koj počenil, jaz pa z njim. Bistro je gledal v temo in v dolgih požirkih vlekel zrak v nos.

"Kalkuliram, da tamle pred nami ni nikogar!" mi je šepnil in pokazal čez dvorišče proti hlevu. "Pa pogledaj bom le. Previdnost ne škodi.

Ločila se bova za nekaj časa. Spoznavaleva se bova z znamenji. Ali ste kedaj kot šolar posnemali evrčanje kobilice s travo med palčema?"

"Da!" sem šepnil.

"Tule pred vrati raste trava. Utrgajte si bilko! In počakajte, da se vrnem. Ne genite se! Če bi se kaj izrednega zgodilo, pa zacvrčajte. Koj bom prišel."

Legel je na tla in odlezel po vseh starih. Kmalu je izginil v temi.

Dobrih deset minut je minilo, da se je vrnil. In res, tako tiho je prišel, da ga nisem čul. Le nos mi je izdal, da je blizu.

"Tako je, kakor sem si mislil," je šepetal. "Na dvorišču ni nikogar in tamle za ogrom tudi nikogar. Pa za drugim ogrom, tam, kjer je okno spalnice, tam bo gotovo kateri čepel.

Lezite na tla pa se plazite za menoj! Toda ne po trebuhu kakor kača, ampak po prstih. Le s konci prstov se smete tal dotikati. Pretipajte tla pred seboj, preden se premaknete, da se ne naslonite na kako suho vejo ali da ne bo vlekla po tleh. Naprej!"

Nič novega mi seveda ni povedal. Pa mirno sem ga poslušal. Saj dober nauk človek rad večkrat sliši.

Prilezla sva do ogla. Old Death je obstal, za njim pa jaz, kakor mi je bilo naročeno. Previdno je prežal krog ogla, obrnil glavo in šepnil komaj slišno:

"Dva sta. Bodite skrajno previdni!"

Porivala sva se dalje. Pa ne ob steni, zlezla sva k vrtnemu plotu, ki je potekal kakih dvajset korakov v stran vzporedno s hišo. Ob plotu sva se plazila dalje in kmalu sem zagledal pred seboj temen kup, indijanskemu šotoru podoben. Pozneje sem zvedel, da stojijo tam hmelovke, zložene v piramido. Tudi tiho šepetanje sem čul.

Old Death je segel nazaj, me prijel za ovrtnik in me potegnil k sebi, da je bila moja glava trdo ob njegovem licu, ter mi šepnil: "Tamle sedita! Slišati morava, kaj se menita. Pravzaprav bi moral sam k njima, ne smel bi vas vzeti s seboj. Greenhorn ste še in vse mi lahko pokvarite.

Toda dva slišita več ko en sam.

Ali si upate tako blizu, da ju bodeite razumeli?"

Saj ni prvokrat, sem si mislil.

Šepnil pa sem:

"Upam si."

"Pa poskusiva. Vi se plazite od te strani, jaz pa od leve. Ko prilezete blizu, sklonite glavo trdo k tlom. Oči se svetijo v temi, videla bi vas. Če pa bi vas le opazila, morebiti ker bi preglasno dihal, ju morava takoj zgrabiti. "In ubiti!"

"Ne. Zabosti bi ju morala. Za tak sunek, ki koj zadene v živo, pa imate premalo izkušnje. Streljati ne smeva. Zgrabila ju bova za vrat.

Torej poslušajte! Če naju opazijo, plane vsak na najbližnjega. Položite mu prste okrog vratu in ga stisnite za sapnik, da ne bo kričal. In koj ga morate seveda tih na tla podreti. Kaj bova nato storila, vam še povem. Toda vse se mora vršiti popolnoma brez vsakega šuma in glasu! Videl sem, da ste močen človek, toda — ali bodeite znali takega lopova tiho in neslišno položiti na tla?"

"Gotovo!" sem dejal. Kako enostavno bi opravil z njim, da sem sam! Udarec po sencu, pa bi bilo djano! Pa nisem se smel izdati.

"Torej naprej!"

Zlezel je na levo krog hmelovk, jaz pa na desno. Kmalu sem opazil oglednika.

Sedela sta ob hmelovkah, obrnjena proti hiši. Neslišno sem se porinil tako blizu, da je bila moja glava komaj meter oddaljena od njiju. Legel sem na trebuh in skril obraz v dlani. Bolje sem čul njun pogovor v taki legi, pa tudi mojega obraza nista mogla opaziti, če bi se bil kateri slučajno obrnil. Šepetaje in hlastno sta govorila, dobro sem ju razumel.

"Kapitana bomo pustili pri miru," je pravil tisti, ki je ležal bliže. "Posadil vas je sicer na suho, pa storil je le svojo dolžnost, če vso zadevo dobro premisliš. Veš, ključavničar, tisti kapitan je sicer tudi eden izmed prokletih Nemcev, pa nič nam ne koristi, le škodovati bi nam utegnulo, če mu kaj naredimo. Ako si hočemo v Texasu položaj utrditi in ga tudi obdržati, si ne smemo pokvariti dobrih odnosov s parobrodno družbo."

"Dobro! Cisto kakor hočete, kapitan! Rdečkar nam je ušel, mislim. Noben Indijaneec se ne bo vsedel v La Grange in vso noč čakal na parnik."

Ona druga dva pa sta še v mestu, tista nemška psa, ki smo ju hoteli obesiti. Vohuna sta in obesili ju bomo. Da bi le zvedeli, kje tičita! Izginila sta kakor kavra iz gostilne. Skozi okno sta ušla, strahopetneža!"

"Bomo že še zvedeli, kje sta. Polž je prav radi tega ostal v gostilni, in ne bo prej miroval, da zve, kam sta se vtaknila. Navihani človek je. Po njem smo tudi zvedeli, da je kovač Lange že prejel denar za hišo od Mehikanca. Dober plen se nam obeta in obilo zabave tudi. Kovačev fant je bil častnik v severnih državah in se je boril proti nam. Obesili ga bomo. Stari ga je pregovoril, da je šel v vojske, kaznovali ga bomo, obesili pa ga ne bomo. Tako bo tepen, da mu bo koža visela od hrbta. In potem ga vržemo ven in zažgemo hišo."

"Ne bo njegova škoda! Prodaj jo je!"

"Tembolj pa bo jezilo Mehikanca. S tistim bomo pa še posebej obračunali, da nas gotovo nikdar ne bo pozabil. Vohun je, izdajalec, prostovoljec nabira za Juareza. Poskrbeli bomo, da ne bo nikdar in nobenega več poslal čez mejo. Naši ljudje so točno poučeni, kaj morajo storiti. (Dalje prihodnjič)

1939	Okt.	1939
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OKTOBER

19.—23d Ward Civic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

21.—Bunco Girls' Club, ples v Twilight Ballroom.

21.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ, plesna veselica v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St. in McGowan Ave., West Park.

26.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, ples v avditoriju SND.

27.—Carniola Tent št. 1288 The Maccabees, Halloween Masquerade Dance v avditoriju S. N. Doma.

28.—Accacia Club, ples v Twilight Ballroom.

28.—Zadružna plesna veselica z večerjo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, ples v S. N. Domu na St. Clair Ave.

29.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju SND.

29.—Koncertna proslava 25-letnice društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

31.—Outdoors Man's Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

3.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

4.—Buckeye Stars, ples v Twilight Ballroom.

4.—Društvo Sloga št. 43 SDZ v Niles, O., priredi veselico v nemški dvorani na Belmont Ave.

4.—White Motor Union Local 82, ples v avditoriju SND.

5.—Dramsko društvo Naša zvezda priredi igro "Divji lovec" v SDD na Recher Ave.

5.—Samostojna Zarja, opera, in po operi ples v avditoriju S. N. Doma.

5.—Podružnica št. 41 SZZ prireditev v SDD na Waterloo

Road.

5.—Koncert mladinskega pevskega zbora Kanarčki v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

10.—Cavalier Club, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

11.—Društvo sv. Križ št. 214 KSKJ, plesna veselica v SND, Denison Ave.

11.—Cvet hrvatskih aestara, ples v Twilight Ballroom.

11.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

12.—Blaué Donau, jesenski koncert v avditoriju S. N. D.

12.—SZZ št. 14 praznuje 12 letnico obstoja. Plesna zabava v S. D. Domu na Recher Ave.

Godba Kristof bratje.

12.—Mladinski pevski zbor "Črički" ima koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

18.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

18.—Young Ladies' Sodality of St. Vitus, ples v Twilight Ballroom.

18.—Klub Slovenskih vdov, plesno veselico v Knausovi dvorani.

19.—Koncert mlad. pevskega zbora Kraljički v SND, Maple Heights.

19.—Društvo Adria priredi koncert v Društvenem domu na Recher Ave.

19.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

22.—Fara sv. Pavla na 40. cesti ples v Twilight Ballroom.

22.—Interlodge League, ples v avditoriju S. N. Doma.

23.—Baseball team društva št. 9 SDZ ples v Twilight Ballroom.

23.—"SDZ Dan" pod vodstvom Junior League, program

in ples. S. D. Dom na Waterloo Rd.

25.—Marie Priland Cadets ples v Twilight Ballroom.

26.—Koncert Mladinskega pevskega zbora SDD, Waterloo Rd., v auditoriju S. D. Doma.

26.—Podružnica št. 25 SZZ priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

29.—Little Flower Cadets SWU No. 47, plesna veselica—"Silver Dollar Dance."

DECEMBER

2.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

3.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Pioneers HBZ, ples in obletnica v avditoriju S. N. Doma.

9.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, zabava v avditoriju S. N. Doma.

10.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

16.—National Screw Manufacturing Co., božičnica v obeh dvoranah S. N. Doma.

17.—Škrjančki, božična prireditev v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

17.—Slovenska mladinska šola S. N. Doma, božičnica v avditoriju S. N. Doma.

31.—Silvestrov večer priredi Slovenski narodni dom in klub društev S. N. Doma v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega in novega leta v S. N. Domu, Maple Heights.

JANUAR

3.—Frances Rupert Cadets, 3. obletnica obstoja. Pecon orkester, vstopnina 30c, v S. D. Domu na Recher Ave.

14.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

20.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

21.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

27.—Roust-About Club ples v Twilight Ballroom.

FEBRUAR

3.—Predputna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Kranj, ples v Twilight Ballroom.

4.—Predputna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

6.—Predputna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

10.—Amigos Club ples v Twilight Ballroom.

MAREC

30.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

APRIL

7.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

14.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

MAJ

12.—Materinska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

19.—Materinska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

JUNIJ

15.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

16.—Očetovska proslava Svetovidske mladine, šolska dvorana sv. Vida.

ljive znake, kakor da je bil otrok zadavljen. Državno pravdnštvo v Mariboru je oddredilo zdravniško obdukcijo, pri kateri je sodni zdravnik ugotovil, da je dete umrlo nasilne smrti, in sicer je bilo zadušeno. Otrokova mati pravi, da je dete vso noč spalo pri njej. Okrog treh ponoči je začelo naenkrat bruhati, potem pa je umrlo. Otrokovo mater so aretirali.

— Karel Ferjan. V Ljubljani je umrl Karel Ferjan, šef glavne pisarne kralj banske uprave dravske banovine v pokoju.

— Dva mrtva, eden hudo ranjen zaradi prometnih nesreč. Maribor, 18. septembra. — Nedelja je bila usodna, ker so prometne nesreče zahtevale dve življenji, eno pa visi še na niti.

V bližini Slovenske Bistrice se je ponesrečil 53 letni posestnik Josip Pirš iz Zgornjega Loža pri Konjicah. Peljal se je na motornem kolesu po državni cesti, kjer mu je počila pnevmatika na zadnjem kolesu. Obležal je v cestnem jarku nezavesten. Neki avtomobilist ga je prepeljal v mariborsko bolnišnico, kjer je Pirš danes dopoldne podlegel poškodbam.

Druga smrtna nesreča se je pripetila v vasi čakovo v bližini Sv. Jurija ob Ščavnici. 44 letni vojni invalid Karel Mavrič s Stražinskega vrha se je peljal od Sv. Jurija ob Ščavnici domov. Mavriču manjka eno oko, na drugo pa slabo vidi. Ko je pripeljal do čakova, mu je prišel nasproti tovorni avtomobil, kateremu pa se je premalo izognil. Avtomobil ga je udaril in vrvel v cestni jarek. Šofer je takoj ustavil ter ga odpeljal do banovinskega zdravnika dr. Sokolova. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer je poškodbam podlegel.

Tretja usodna nesreča se je pripetila v noči na nedeljo pri Št. Janžu na Dravskem polju. 35 letni Vinko Stuhec je vozil iz Ptuja v Maribor svojega sorodnika vojaka in se ponoči vračal domov. Ob vrnitvi se je zaletel v dva kolesarja. Vsi trije so zleteli po tleh. Stuhec je dobil hude poškodbe na glavi in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

MALI OGLASI

GROZDJE, MOŠT SODI

Na razpolago imamo rdeče in belo grozdje, mošt in izvrstne sode. Če pa želite staro belo ali rdeče vino, na drobno in debelo, so cene zmerne in točna postrežba. Se toplo priporočamo za naročila.

JOS. SMOLE JR.

6112 Glass Ave.

zadej

Bonded Winery 191

(Oct. 14, 16, 18.)

Hiše naprodaj

na 18110 Neff Rd.: hiša je za 2 družini, ima 5 sob spodaj in 5 zgore, 3 na 2. nadstropju. Stane manj kot \$6,000.

Hiša na 19302 Mohawk Ave., 6 sob, 2 garaži, vse v lepem stanju, cena \$4,500. Obe hiši se kupita za 10% takoj, ostalo po 4½% obresti. Odprte so v nedeljo od 10 do 6 ure.

LA SALLE REALTY CO.

F. J. Turk, Mgr.

888 E. 185th St.

Kenmore 3153-W. (241)

Odda se stanovanje

5 sob, na novo dekorirano; vse ugodnosti. 1235 E. 55th St. Vpraša se na 1281½ E. 55th St. (Oct. 13, 14, 16.)

Za čast in poštenje

(ROMAN)

Ko se je nekaj časa mudil v sobi bolnice, je poklical Mauricea v stran.

"Ali je ta mlada gospa v resnici vaša žena, gospod — Dubois?"

Zdravnik se je sumljivo obotavljal pri imenu Dubois, da je Maurice čutil, kako mu je kri zalila ves obraz.

"Ne razumem vašega vprašanja," odvrne Maurice skoro jezno.

"Prosim, oprostite, toda zdite se mi jako mladostni za poročenega moža, in vaše roke so preveč nežne, da bi kaj prida poznale težko delo. In ko sem z mlado gospo govoril o njenem možu, je postala rdeča kot škrlat. In mož, ki vas spremlja, ima preogromne brke za kmeta. Poleg tega pa morate pomniti, da so imeli v bližnjem Montaignacu precej težav in nemirov."

Rdečica zapusti Mauricea, ki postane zdajci blede. Čutil je, da so ga spoznali — čutil je, da je v oblasti tega moža.

Kaj naj stori?

Kaj pomagajo zanikanja?

Misli in premišluje in končno dožene, da je izpoved včasih jako pametna, in da skrajno zapiranje največkrat naleti na simpatije. To je bil vzrok, da odgovori s tresočim glasom.

"Ne motite se, gospod. Oba, jaz in moj prijatelj sva begunca, brez dvoma obsojena v smrt v Franciji."

In ne da bi dal zdravniku čas, da bi odgovoril, je začel pripovedovati o strašnih dogodkih v Sairmeuse in vso zgodbo svoje nesrečne ljubezni.

Izpustil ni ničesar. Niti ni prikril svojega imena niti imena Marie-Anne.

Ko je bil s pripovedovanjem gotov, mu stisne zdravnik desnico.

"Tako je, kot sem mislil," reče. "Verjemite mi gospod — Dubois, da se ne smete dolgo obotavljati tu. Kar sem jaz odkril, bodo tudi drugi. Predvsem pa pomnite, da ne boste povedali gostilničarju, kdaj odpotujete. On bo molčal, dokler bo videl, da ima korist od vas. Videl je vaš denar, in dokler ga trošite v njegovi hiši, bo držal jezik za zobmi, kakor hitro bo pa odkril, da nameravate proč, tedaj vas bo najbrž izdal."

"Ah, toda kako nam bo mogoče zapustiti te prostore?"

"V dveh dneh bo mlada žena zopet lahko vstala," ga prekinje zdravnik. "Sedaj pa poslušajte moj nasvet. Ko pridete do prihodnje vasi, se ustavite za toliko časa, da dobi gospodična Lacheneur postavnim potom vaše ime."

"Ah, gospod," vzklikne Maurice. "Ali ste premislili, kaj mi svetujete? Kako naj dobim jaz, izgnan človek — mož, ki je obsojen skoro v gotovo smrt — kako naj dobim potrebne listine?"

Zdravnik zmaje z glavo.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 9571
Pripeljemo na dom.

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

"Oprostite, gospod Escroval, pomnite, da niste več v Franciji, pač pa v Italiji."

"Nova težava!"

"Ne, ne, kajti v tej deželi se ljudje lahko poročijo brez vsakih posebnih težav, ki vam povzročajo toliko skrbi."

"Ali je res mogoče?" vzklikne Maurice.

"Da, ako dobite namreč duhovnika, ki bo pri volji poročiti vaju, vpisati vajina imena v župnijsko knjigo ter vam izročiti spričevalo, tedaj bosta tako dobro zvezana, vi in gospodična Lacheneur, da vam niti sodnija v Rimu nikdar ne more dati razporeke."

Maurice je kar koprnel od strasti in veselja.

Pa vendar so se mu še vedno porajali dvomi. Prelepo se je vse slišalo, kar je zdravnik pripovedoval.

"Torej, gospod," reče z obotavljanjem, "v slučaju, da se mi posreči dobiti duhovnika —"

Zdravnik molči. Človek bi mislil, da je sam sebe dolžil, da se vmešava v zadeve, ki ga nič ne brigajo.

Počem pa reče nenadoma:

"Pozorno poslušajte, gospod Escroval. Pravkar nameravam oditi, toda predno grem, bom priporočil v pričo gostilničarja, da se vaša mlada gospodična dosti giblje na prostem. Torej boste pojutranšnjim, v sredo, najeli mule, in vi, gospodična Lacheneur in vaš stari vojaški prijatelj, zapustite gostilno, kot bi se peljali na izletno vožnjo. Peljali se boste naravnost v Viganò, šest milj od tega mesta, kjer jaz stanujem. Tam vas bom peljal k mojemu prijatelju, ki je duhoven. Na moje priporočilo bo izvršil poročne obrede. Premislite torej, ali naj vas pričakujem v sredo?"

"Oh, seveda," da, gospod, Le kako bi se vam mogel zahvaliti?"

"S tem, da se sploh ne zahvalite. Glejte, krčmar prihaja. Sedaj ste zopet gospod Dubois."

Maurice je bil kar pijan od radosti. Razumel je seveda nerednost take poroke, toda prepričan je bil tudi, da se bo vest Marie-Anne pomirila. Ubogo dekle! Kako je trpelo! Ravno to trpljenje, ta negotovost, jo je ubijala.

Toda o vsej zadevi ni govoril z njo, ker se je bal, da se kaj zgodi, kar bi znalo preprečiti načrt.

Toda stari zdravnik ni dal zastoj nasveta. Vse se je izvršilo, kakor je bil nasvetoval.

Župnik v Viganu je blagoslovil zakon Mauricea Escrovala in gospodične Marie-Anne Lacheneur, in ko je zapisal njuna imena v cerkveni imenik, jima je izročil spričevalo, na katero sta se kot priči podpisala zdravnik in korporal Bavois.

Istega večera so poslali mule nazaj v Saliento in begunci so nadaljevali s svojim potovanjem.

Abe Midon jim je svetoval, da se podajo v Turin in da pridejo tja čimprej mogoče.

"To je veliko mesto," je rekel. "V silni množici se boste lahko zgubili. Tam imam več kot enega prijatelja, katerega naslov je na tem kosu papirja. Pojdite k njemu in pozneje vam pošljem kaj novic iz teh krajev."

Torej so Maurice, Marie-Anne in Bavois usmerili svoje korake proti Turinu.

Vendar so le počasi napredovali, kajti primorani so bili izogibati se obljubljenim cestam in potovati so morali sami za sebe, da ne bi vzbudili preveč pozornosti.

Toda težave potovanja, namesto, da bi utrudile Marie-Anne, ki je bila sedaj poročena, so ji ustvarjale moč in življenje. Po petih ali šestih dneh je bila zopet rdeča v obraz kot jagoda in njena moč se je vrnila.

"Usoda je videti nam nekoliko bolj naklonjena," je rekel nekega dne Maurice. "Toda kdo ve, kaj nam še pripravlja bodočnost? Mogoče naju bo odškodovala za gorje, ki sva ga morala midva in naši prenašati in pretrpeti."

Toda usoda se ju še ni usmili. Dovolila je le kratek preludek v svojem delovanju. Nekega prijetnega jutra v aprilu sta mlada begunca zavila v gostilno na zajtrk. Bilo je v predmestju nekega velikega mesta.

Ko je Maurice povžil svoj del, je vstal in šel proti gostilničarki, da plača račun, ko ga prebudi obupen klic.

Marie-Anne, mrtvaško blede, je držala v rokah časopis in kričala v največjem strahu:

"Maurice! Poglej! Citaj!"

Bil je neki francoski časopis, star štirinajst dni, katerega je najbrž kak popotnik pozabil v gostilni.

Maurice prime časopis in bere:

"Včeraj je bil obglavljen Lacheneur, vodja revolte. Nesrečni zločinec je na morišču kazal isti pogum in predznost, ki ga je odlikovala v vsem njegovem življenju."

"Moje očeta so ubili!" kriči Marie-Anne, "in jaz — hči njegova — nisem bila navzoča, da slišim njegove zadnje besede!"

Po teh besedah vstane in reče z zapovedovalnim glasom:

"Nikamor ne grem več naprej. Vrniti se morava brez odlašanja. Jaz se moram vrniti v Francijo."

Toda vrnitev v Francijo je pomenila podati se v smrtno nevarnost. Kaj bi povratek koristil. Nesreča se je zgodila in nihče je ne more več popraviti.

Na ta način je svetoval, jako boječe, korporal Bavois. Stari vojak se je tresel pri misli, češ, rekli bodo, da se boji.

Toda Maurice ni hotel ničesar slišati.

Trepetal je. Zdelo se mu je, da so našli barona Escrovala in ga aretirali v istem času, ko so dobili Lacheneurja v roke.

"Da, vrnimo se takoj!" vzklikne.

Takoj so naročili kotijo, ki naj jih popelje proti meji. Toda rešiti so morali najprvo važno vprašanje. Ali naj Maurice in Marie-Anne pripovedujeta okoli, da sta poročena? Taka je bila njena želja, toda Maurice jo je prosil s solzami v očeh, da skriva poroko.

"Najina ženitovanjska listina ne bo prisilila sovražnikov k molku," je dejal. Zaenkrat obdrživa poroko tajno. Najbrž ostaneva v Franciji samo nekaj dni."

Žal, da se je Marie-Anne podala.

"Če tako želiš," reče, "te bom ubogala. Nihče ne bo česa zvedel."

Prihodnjega dne, bilo je 17. aprila, so dospeli begunci pred hišo očeta Poignota.

Maurice in Bavois sta bila preoblečena kot kmeta.

Star vojak je doprinesel strašno žrtev, ki mu je izvalila solze iz oči: odstrigel si je svoje brke!

Sedemtrideseto poglavje

Ko sta se Abe Midon in markiz Martial posetovala, da ukretna vse potrebno za beg barona Escrovala iz ječe, je nastala težava, ki je grozila, da se prekinejo vsa nadaljnja pogajanja.

"Vrnite moje pismo," je rekel Martial, "in rešil bom barona."

"Rešite barona," je odvrnil poštini župnik, "in pismo gotovo dobite v roke."

Toda Martial je posedoval naravno, ki postane obupna, kadar koli se pojavi najmanjša sumnja.

Pri misli, da bi kdo vplival nanj z grožnjami, ko se je v resnici podal samo radi solz Marie-

Anne, je vzplamtela njegova jeza, katere nikakor ni mogel več zadržati.

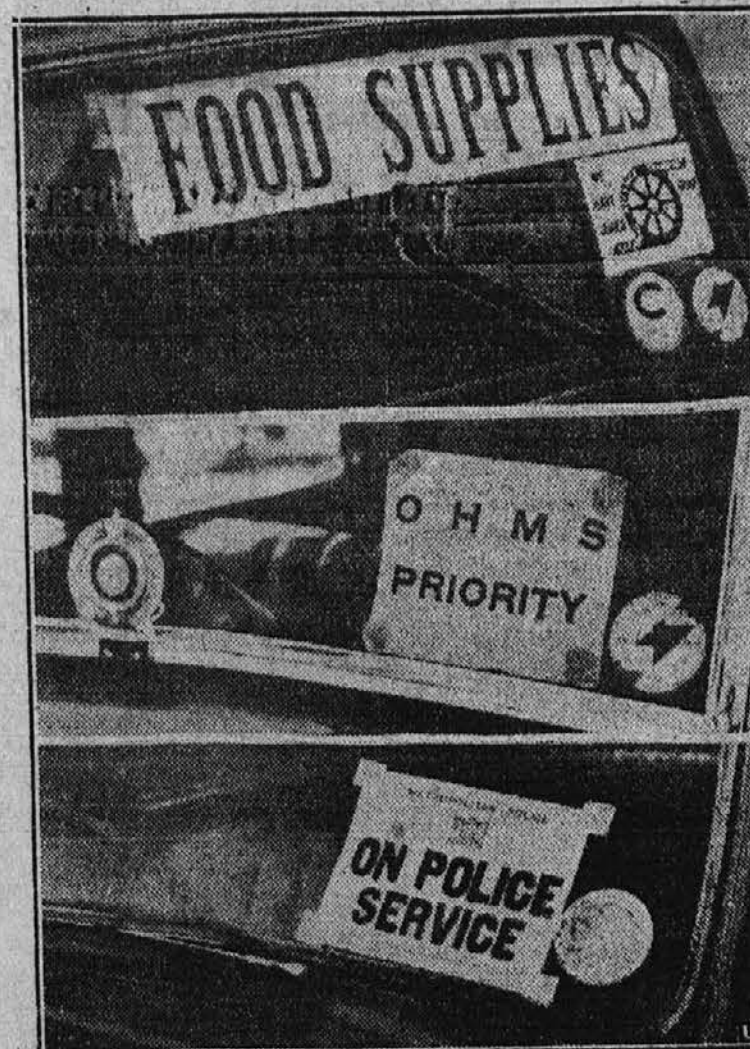
"Tu imate mojo zadnjo besedo, gospod," je rekel s poudarkom. "Vrnite mi nemudoma pismo, ki je bilo izvaljeno od mene na pretkan način po Chanlouineau. V tem slučaju vam prisegam, pri časti mojega imena, da bom storil vse, kar je v človeških močeh mogoče narediti, da rešim barona. Ako ne zapustite moji besedi, tedaj pojdite!"

"Tu je pismo, gospod." In s slovesnim glasom še pridene: "Pomnite, da ste zastavili čast svojega imena!"

"Da, pomnil bom, gospod župnik. Pojdite in preskrbite vrvi!"

V čolnu se nahaja posadka angleške tovorne ladje, ki je bila torpedirana in potopljena po nemški podmornici.

Ker je radi pomanjkanja gasolina zelo malo avtomobilov na londonskih ulicah in da ne bi kdo rekel, da se vozi kak bahač, ima vsak avto na šipi pritrjeno označbo, v kateri služi je avto.

Župan Mallery iz Saratoga Springs, N. Y. je vesel poročil svojo ženo, ki se je vozila na potopljeni Atheniji in končno le srečno dospela domov.

Položaj je bil obupen, nevarnost preteča, čas omejen. Glas Martiala je izdajal, da se markiz ne bo več prepiral.

Župnik se ni mogel več obotavljati. V žep seže in izroči pismo Martialu, rekoč:

"Tu je pismo, gospod." In s slovesnim glasom še pridene: "Pomnite, da ste zastavili čast svojega imena!"

"Da, pomnil bom, gospod župnik. Pojdite in preskrbite vrvi!"

In kdo popiše gorje in začudenje župnika, ko mu je pozneje Maurice povedal, da je oče zdrknil v prepad, ker je bila vrv prerezana! In vendar ni mogel prepričati samega sebe, da bi Martial povzročil to nečastno dejanje.

Zločin je kazal na hinavstvo in licemerstvo, kakoršnjega sicer ne dobite pri možeh, ki so stari šele petindvajset let. Vendar župnik nikomur ni izdal svojih tajnih misli. Z največjo hladnokrvnostjo je obezval baronu rane in naredil načrte za beg. Oddahnil se je šele, ko je videl, da je gospod Escroval na varnem v liši kmeta Poignota.

Dejstvo, da je baron bil zmožen prenesti težavno pot v nosilnici, je dokazovalo, da je njegovo strašno poškodovano truplo še vedno ohranilo življensko silo, kakoršnje Abe Midon ni pri-

čakoval od barona.

Potrebno je bilo sedaj preskrbeti razne zdravniške instrumente in zdravila, kakor jih je zahteval položaj nesrečnega barona.

Toda kje in kako naj dobi ta zdravila?

Policija je strogo nadzorovala zdravnike in lekarnarje v Montaignacu, misleč, da pride na ta način na sled ranjenim zarotnikom, ki so se poskrili.

Župnik Midon, ki je tekom zadnjih deset let zdravil in celil rane za svoje revne župljane, da je imel k sreči nekaj zdravniškega orodja in dobro napolnjeno omaro z raznimi zdravili.

"Nocoj," je rekel, "dobim, kar potrebujem."

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Na levi vidite Hitlerja, bivšega kaprola, kako ogleduje karto vojnih operacij na zapadni fronti. Okrog njega je generalni štab.

ZENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75c je za vstopnino dveh oseb na petkovo sabavo v dvorani cerkve sv. Vida, točno ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS WOLFF HEATING CO.

GRELNI INŽENIRJI

Gorak zrak, para, vroča voda, plin, olje, air conditioning. — Popravljamo vse vrste furneze in boilerje.

NOBENE GOTOVINE TAKOJ, PLACATE V TREH LETIH

Urad in razstava vseh predmetov na

115 E. 103 ST. GLENVILLE 0218

Vprašajte za našega zastopnika — Stefana Robača